

Dne 20. junija bomo postavili še en mejnik na poti našega razvoja, z glasovanjem o priključitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela »Uniles«!

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI LIKO VRHNIKA

LETO IX

ŠTEVILKA 18

JUNIJ 1974

Naše podjetje in združevanje

Svoje delo in sredstva družbene reprodukcije v TOZD delavci prosto združujejo v delovnih organizacijah in v drugih oblikah združevanja dela in sredstev, da povečajo dohodek TOZD, pospešujejo in razvijajo lastno in skupno delo in poslovanje ter dvigajo produktivnost celotnega družbenega dela.

S temi mislimi začenja nova ustava Jugoslavije poglavje o združevanju dela in sredstev, ki pa nas seveda zavezujejo k določenim akcijam. Kakšne naj bodo te akcije konkretno iz teh določb ne izvemo, vendar pa nam kasnejša vsebina nakazuje, kaj nam je storiti, da bi uresničili novo vsebino ustave.

Združevanje dela in sredstev smo na nivoju podjetja opravili v smislu ustave že pred poldrugim letom, in sicer z organiziranjem temeljnih organizacij združenega dela in sprejetjem samoupravnega sporazuma o združitvi v podjetje. Ostalo pa je vprašanje nadaljnjih povezav z drugimi delovnimi organizacijami kot proizvodnimi in trgovskimi. K odločnejšim korakom povezovanja pa nas vodi tudi resolucija ZK Slovenije sprejeta na VII. kongresu, ki konkretno nakazuje kako uresničevati ustavna določila v sedanjem obdobju gospodarskega razvoja.

Pred nami je torej naloga, ki pa si jo nismo zastavili šele danes, temveč se je zavedamo že dalj časa. Spomnimo se samo razgovorov na zborih delavcev, na sejah samoupravnih organov in političnih organizacij. Dosedanja praksa pa tudi nam odpira možnosti in utruje pričanje, da je le v nadaljnjem povezovanju zagotovljena naša bodočnost.

Da bi našli kar najboljšo rešitev sprejemljivo za celoten kolektiv, je vodstvo v pobudi za združevanje prevzela organizacija ZK v podjetju. V ta namen je bila imenovana komisija, ki je preučila situacijo in opravila primerjavo nekaterih samoupravnih sporazumov o združevanju delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo združenega dela.

nju delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo združenega dela. Naloga političnih organizacij podjetja je bila predvsem v tem, da je skušala politično oceniti odnose, ki izhajajo iz dokumentov, kakor tudi, da je opredelila načela vstopa našega podjetja v samoupravno delovno skupnost kot odraz hotenj in željo vseh delavcev podjetja. Pri tem se je upoštevalo, da je dogovarjanje ena od osnovnih oblik samoupravljanja in da ne bo smelo biti okrnjeno odločanje o neodtujljivih pravicah delavcev, ki jim gre po ustavi. Vlogo vseh teh načel bomo morali povezati z gospodarskimi interesi kolektiva, ki mora v katerikoli povezavi predstavljati enakopravnega partnerja v uresničevanju skupnih interesov.

Povezovanje s trgovino ima vso politično podporo, vendar ne tako

pri kateri bi se še naprej obdržala moč trgovine niti ne take, ki bi vodila v monopolizem, temveč take, ki zagotavlja enakopravnost v odločanju in pravični delitvi skupnih rezultatov dela.

Izdelano je bilo gradivo za razpravo o integraciji Liko, ki je obravnavalo integracijske procese v lesni industriji, poslovno povezanost podjetja in prikazalo primerjalno analizo samoupravnih sporazumov o združevanju sestavljenih organizacij združenega dela Slovenijales ter Uniles. O tesnejši povezanosti oziroma priključitvi našega podjetja je razpravljala tudi širši gospodarsko-politični aktiv in sprejel sklep, da se predlaga delavcem podjetja priključitev v sestavljeno organizacijo združenega dela Uniles.

Delavski sveti temeljnih organizacij in samoupravne delovne skupno-

TOZD Parketarna Verd

900005999

sti skupnih služb podjetja so potrdili predlagano obliko najširšega in-formiranja vseh delavcev podjetja po samoupravnih skupinah in razpi-sali referendum za dan 20. 6. 1974, s katerim se bomo vsi delavci podje-tja odločili o priključitvi delovne organizacije v sestavljeno organiza-cijo združenega dela, Uniles.

Po končanih obravnavah v vseh samoupravnih skupinah delovne orga-nizacije, ki so bile od 4. do 7. 6., lahko ugotovimo, da bomo vsi člani delovne skupnosti LIKO Vrhnika lahko zavestno glasovali na referen-dumu o priključitvi in postavili še en mejnik na poti našega nadalj-njega razvoja.

Delegatski sistem — temelj novih odnosov

S sprejetjem zvezne in republiških ustav je bil na sploh uveljavljen delegatski sistem kot nadaljnji korak k podružb-ljanju oblasti in razvijanju socialistične samoupravne demo-kracije v kateri prehaja vsa oblast na delovne ljudi. Da pa se delegatski način samoupravljanja lahko uveljavi, pa je potrebna ustreznost organiziranosti delavcev in občanov. Tako sedaj poznamo v okviru delovnih organizacij osnovne celice samouprave TOZD, na terenu pa krajevne skupnosti, ki združujejo občane ene ali več vasi v tako skupnost.

Poleg teh, lahko bi rekli temeljnih skupnosti, pa poznamo glede na ustavo še druge, in sicer samoupravne interesne skupnosti. Te se formirajo na področju izobraževanja, zna-nosti, kulture, zdravstva in drugih družbenih dejavnosti v katerih zopet odločajo delavci skupno z delavci, ki opravljajo te dejavnosti. Vendar pa se lahko ustanavljajo samo-upravne interesne skupnosti tudi povsod tam, kjer za to po-kažejo interes delovni ljudje, da lahko s skupnim upravlja-njem uresničujejo skupne interese.

Z izvolitvijo delegacij v občinsko skupščino v mesecu apri-lu smo realizirali nov sistem upravljanja. Izvolitev delegatov pa še ne zagotavlja tudi vzpostavitev takih odnosov, ki jih nakazuje nova ustava. Koliko bodo taki odnosi vzpostav-ljeni, je odvisno od osvečenosti samih delavcev-volilcev, ka-kor tudi in predvsem od odgovornosti delegatov do tistih, ki so jih izvolili. Zato delegatski odnos ne pomeni delo delegata v skupščini, delavskem svetu ali drugem ustreznem zboru, temveč prenašanje hotenj in interesov tiste temeljne skupnosti, katero zastopa. Iz takega načela pa izhaja dolž-nost, da so delegati v stalnem kontaktu s svojimi volilci, ko se z njimi posvetujejo o problemih in jim poročajo o svojem delu. Delegati pa bodo lahko uspešno opravljali svoje po-slanstvo, če bodo tudi volilci opravili svojo dolžnost. Ta pa bo v tem, da se bodo udeleževali razprav o problemih, ki naj bi jih reševali v okviru širših družbenih skupnosti. K takim načinom upravljanja dolžnosti pa bomo uresniče-vali tudi ustavno pravico, ki jo imamo kot delovni ljudje do samouprave.

lestvice. S povečanjem števila vred-nostnih razredov bi dobili namesto sedanjih 15 skupaj 19 razredov. Po večkratnih obširnih razpravah pa se je komisija odločila, da naj bi kljub prejšnjih stališčem ostalo še vedno 15 razredov kot dosedaj. Ugotovlje-no je bilo namreč, da medsebojna razmerja vrednostnih razredov ne pomenijo bistvenega odstopanja pri nagrajevanju po načelu: za enako delo, enako plačilo. Odstopanja v osebnih dohodkih posameznih ka-tegorij delavcev povzročajo druga merila za delitev osebnih dohodkov, to so stimulacije, norme in njihovo presejanje, akordno delo in podob-no. S temi vprašanji pa se ukvarja druga komisija, ki je za svoje delo sprejela kot osnovno izhodišče to, da preuči kakšen vpliv na osebni do-hodek imajo navedeni kriteriji in v kolikšni meri so ti pokazatelji real-ni za oceno delovnih uspehov posa-meznega delavca. Komisija smatra, da niso potrebne spremembe tam, kjer razlike v osebnih dohodkih de-lavcev enakih kategorij nastanejo zaradi nadpovprečne prizadevnosti delavca, razumljivo ob normalni kvaliteti dela. Nastajanje razlik po drugačnih osnovah pa bi bilo po-trebno odpraviti.

Spremembe in dopolnitve pravil-nika o delitvi osebnih dohodkov, ka-tere so delavci sprejeli po samo-upravnih skupinah od 4. do 7. junija so po sprejetju postale sestavni del samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Pri izdelavi predloga obravnavanih sprememb so poleg strokovnih komisij sodelovali še:

strokovna komisija za pripravo samoupravnega sporazuma, kolegij-ski poslovodni organ, konferenca iz-vršnih odborov, sindikalnih organi-zacij podjetja in gospodarsko-poli-tični aktiv na niovju podjetja. Spre-membe obsegajo korekturo mesečne osnove točk po vrednostnih razre-dih ter vskladitev določil samo-upravnega sporazuma o delitvi oseb-nega dohodka s sindikalno listo.

Drugi del samoupravnega spora-zuma bo dan v obravnavo in spre-jem članom kolektiva v drugi polo-vici meseca junija in se predvide-va, da bo samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohod-kov dokončno sprejet že v tekočem mesecu, seveda pod pogoji, da ga bo sprejelo vsaj 2/3 vseh delavcev temeljnih organizacij in samouprav-na delovna skupnost skupnih služb.

Spremembe delitve osebnih dohodkov

Že dalj časa so se postavljale za-hteve po dopolnitvi ali spremembi sedanjega sistema nagrajevanja, ker je prevladovalo mnenje, da pri se-danjem nagrajevanju nastajajo raz-like v osebnih dohodkih posameznih kategorij delovnih mest, ki niso povsem upravičene. Zaradi tega so bile 15. marca 1974 imenovane komisije, katerih naloga je bila, da preučijo sedanji način delitve osebnih dohod-kov, in da na osnovi tega pripravijo predlog sporazuma o delitvi osebnih

dohodkov. Komisije so takoj pričele z delom, saj je bilo predvideno, da bi do 15. maja že sprejeli vse spre-membe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih do-hodkov. Komisija, ki naj bi primer-jala dosedanje razporeditve delov-nih mest po vrednostnih razredih, je najprej pripravila predlog, pri katerem je upoštevala dotedanje za-hteve, da je potrebno povečati šte-vilo vrednostnih razredov v spod-njem in srednjem delu razvrstitvene

NAŠE DELO izdaja LIKO Vrhnika — Po-verjenik za TOZD Tovarno vrat Borovnica
Cvetka Mazi — poverjenik za Parketarno
Verd Danijela Urh. Urejuje uredniški od-bor: Vlado Mejač, dipl. inž. Jože Blažič,
inž. Friderik Kovač, Leopold Dobnik, Alojz
Sivka, Janez Usenik — odgovorni ured-nik, Močivnik Emil in dipl. inž. Oli Pun-gerčič — Tiska Železniška tiskarna
v Ljubljani

Obiskali so nas

Na dan praznika občine Vrhnika 6. maja so nas obiskali tovariši Franc Popit, Franc Setinc in Andrej Verbič. Vodilne tovariše zveze komunistov SR Slovenije in Gospodarske zbornice je gospodarsko politični aktiv podjetja seznanil z našimi uspehi in težavami, o perspektivnem razvoju podjetja, prizadevanju na področju združevanja in predvsem o realizaciji določil nove ustave.

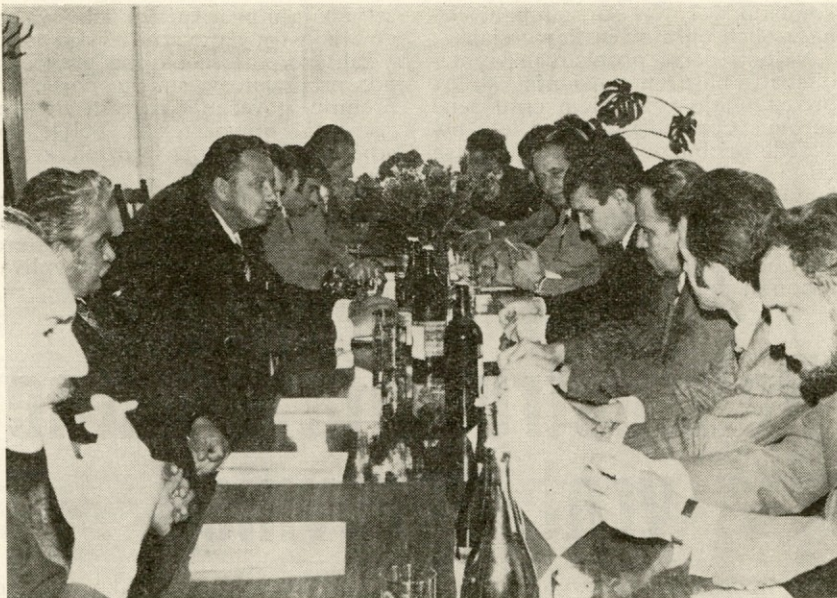
Naši gosti so si po razgovoru ogledali proizvodne obrate temeljnih organizacij Parketarna Verd in Tovarne vrat Borovnica.

IZGLEDI PRODAJE STOLOV

Za leto 1974 smo si zastavili izvoz v vrednosti blizu 10 starih milijard, kar pomeni skoraj 70 % povečanje napram lanskemu letu. Povečanje gre predvsem na račun novih kapacitet mizarn. Letos bomo morali namreč prodati 588.000 stolov v primerjavi z lanskimi 369.000 kom, kar predstavlja ogromen ko-

Sprejem gostov

Razgovor gostov z gospodarsko-političnim aktivom podjetja

Ogled lakirnice, stolarne TOZD Parketarna Verd

rak naprej. Prepričani smo, da kljub manjšim težavam, ki so nastopile v zadnjem času pri nekaterih kupcih, pri prodaji tolikšnega števila stolov ne bomo imeli zastojev. Opažamo namreč, da v letošnjem letu naročila ne prihajajo tako promptno kot v lanskem letu, za katerega smatramo, da je bilo izredno konjunktorno. V precejšnji meri je to posledica povišanja cen, katerega smo dosegli lani. Trdi se, da so se naše cene nevarno približale cenam ameriških proizvajalcev in da je na ameriškem trgu naš največji konkurent domača proizvodnja, ne pa razne azijske države oziroma vzhodnoevropske.

Kot vedno v takšnih situacijah, tudi sedaj opažamo, da se je poostrila

kontrola kvalitet ter da se reklamacije javljajo precej pogostejše kot smo tega bili vajeni doslej. Na to moramo biti pripravljeni in je boljše, da si sami organiziramo boljšo kontrolo med proizvodnim procesom in bomo na ta način najrentabilnejše že vnaprej odpravili eventualne posledice.

Naša skrb bi morala biti usmerjena predvsem k izboljšanju programa obeh mizarn. Pri tem mislimo na končni cilj, da sta oba programa po strukturi ločena, da se artikli ne duplirajo, da ima vsak obrat optimalno število artiklov, da pa izdelki obeh mizarn skupaj za vsakega kupca predstavljajo privlačno izbiro. Za ta namen je odbor za proizvodnjo določil tudi stalno

komisijo, v kateri so zastopani člani iz obeh obratov in komerciala.

Najbolj pereč problem pri rentabilnosti naše proizvodnje stolov predstavljajo v zadnjem času cene surovin. Cene so v dobrem letu poskočile pri bukovini za 110%. Če se bo ta tendenca nadaljevala, bomo v hudo resnem položaju, ker to breme ne bomo uspeli kar naprej prenašati na naše kupce. V okviru Gospodarske zbornice je polan material s podrobnim opisom stanja, v katerem

se nahajajo proizvajalci pohištva za ameriški trg na zvezni izvršni svet, z zahtevo, naj se ukrepa pravočasno, predvsem v smislu povišanja premije, povečanje regresa za prekomorski prevoz ter za boljše pogoje pri doseganju izvoznih kreditov.

Upamo, da bomo naleteli na razumevanje pri odgovarjajočih organih ter da se bodo vsaj nekatere težave, na katere žal nimamo vpliva, omilile.

Rekonstrukcija tovarne vrat Borovnica

Po srednjeročnem razvojnem programu Lesnoindustrijskega kombinata LIKO Vrhnika za obdobje 1971—1975 je predvidena rekonstrukcija in izgradnja obrata vratarne TOZD Borovnica.

Vsi vemo, da je ta rekonstrukcija nujno potrebna, ker je obstoječa oprema iztrošena ter tehnologija zastarela. Zavedati se moramo, če želimo dati tržišču zadostno število kvalitetnih izdelkov ter biti konkurenčni na inozemskem tržišču, je nujno potrebna nova oprema s sodobno tehnologijo.

Pri novi tehnologiji nas ne more biti strah konkurence ostalih proizvajalcev vrat, ker imamo bogate izkušnje, saj je Borovnica bila prva tovarna vrat v Jugoslaviji in pri kupcih je znana s kvalitetnimi izdelki. To tradicijo moramo obdržati ter na tržišče poslati večjo količino vrat s kvalitetnim znakom LIKO Borovnica.

Zanima vas seveda, kako daleč je še do realizacije tega programa. Vsaka rekonstrukcija zahteva temeljito preučevanje tehnologije, tržišča, potrebne energije itd. Zato je bil na Biroju za lesno industrijo izdelan investicijski elaborat, ki zajema vsa področja od tehnologije, energetike in tržišča. Zaradi naglega razvoja tehnologije v svetu, sedaj preučujemo tehnološke variante ter s tem določujemo strojno opremo. Naše zahteve so znane, preveriti moramo, če ponudena strojna oprema ustreza našim zahtevam.

Izvesti investicijo je obsežno ter odgovorno delo. Zato se je ustanovil team, kjer je vsak posameznik zadolžen na svojem področju dela in s tem prevzame vso odgovornost.

Tehnologijo se načrtuje za 300.000 vratnih kril v dveh izmenah. Od tega naj bi bilo 230.000 kompletnih vrat. Seveda bomo še nadalje vezani

na sodelovanje s kooperantom pri izdelavi podbojev, ker imamo premalo smrekovega lesa. Povečala se bo tudi potreba po vezanih ploščah, kar predstavlja že danes problem. Smatramo, da se mora ta problem na tržišču v doglednem času rešiti. Da se bomo izognili slabi kvaliteti furniranih vezanih plošč, bomo v bodoče furnirali doma in s tem dosegli zaželeno kvaliteto. Pri furniranju bomo morali obnoviti izkušnje, ki smo jih nekoč že imeli.

Sama tehnologija za krila bo pretočna, to se pravi, da bodo sodelovali na ključnih delovnih mestih kot upravljalci strojev, kontrolorji ali vstavljalci. Velike zahteve se polagajo na kvaliteto brušenja in lakiranih površin. Sporedno s tem moramo rešiti še embalaranje naravno lakiranih vrat, da ne pride do poškodb, ker na tržišču je zahteva eiaka kot pri pohištvu. Načrtuje se tudi tehnologija za doma izdelane podboje. Da bomo lahko porabili les slabše kvalitete, bosta nujno potrebna stroja, in sicer za dolžinsko spajanje ter stroj za krpanje grč.

S povečanjem proizvodnje se odpira potreba po dodatni pogonski in toplotni energiji. Že danes nam te energije primanjkuje, zato smo prisiljeni vzporedno rešiti ta problem. V poštve pride 12-tonski kotel z agregatom za proizvodnjo električne energije (750 kW). Prispelo je več ponudb, ki jih sedaj preučujemo.

Istčasno se bo zgradila tako potrebna mehanična delavnica, za katero so projekti že gotovi. Pri realizaciji programa nam bodo v pomoč izkušnje pri izvedbi investicije na Verdu. Ko bodo analize končane in razčiščene vse dileme o gospodarnosti investicije, se bo pristopilo k realizaciji investicije.

Prodajne težave

Poslovno leto 1973 smo zaključili ugodno, kot smo ugotovili iz podatkov letne bilance. Dohodek je bil povsem zadovoljiv kljub težavam, ki so nastopale v preteklem obračunskem obdobju. Nihanje cen, kot glavna težava omenjenega razdobja, je bilo še v doseganju naših zmogljivosti in smo s primerno poslovno politiko uspeli obdržati poslovanje na rentabilni višini.

S prehodom v novo poslovno leto 1974 smo stroške poslovanja predvideli z letnim planom, ki je bil izdelan, kot že vrsto let doslej, na osnovi podatkov preteklega leta, izkušenj iz preteklih obdobj in na osnovi prognoze za planirano bodoče obdobje 1974. Prognoze omenjamo zato, ker pogosto ne zado- stuje obračun preteklega obdobja,

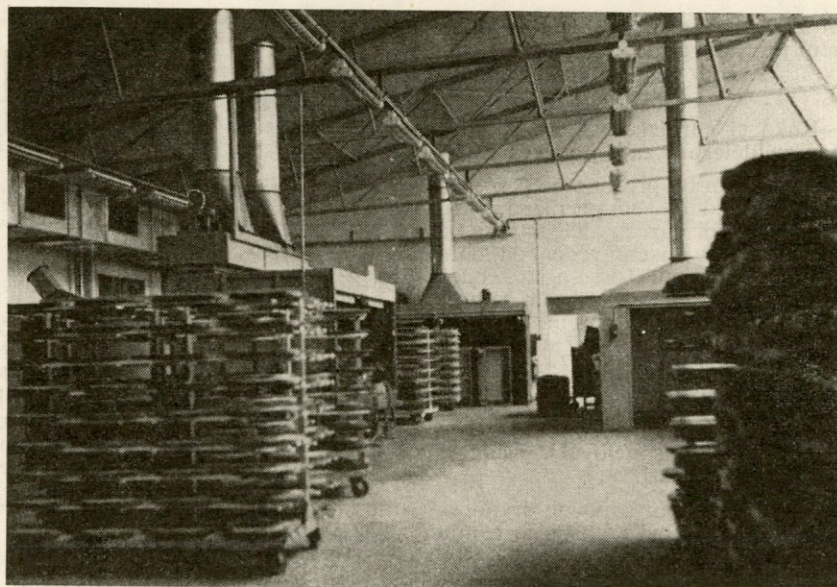

Ogled vratarne TOZD Tovarna vrat Borovnica

ker pač z ozirom na nemirno tržiščno stanje nastanejo spremembe, ki bi jih pod normalnimi tržnimi pogoji ne bi bilo.

Že konec leta 1973 je bilo opaziti tendenco višanja cen na trgu in to iz različnih razlogov in pod različnimi pogoji. Precej smo opazili spremenjenih cen pod oznako »uvedba novih proizvodov«, največ pa je bilo takih, ki so za dvig cen našli neuradno pot z izogibanjem veljavnih kvalitetnih določil, z nepriznavanjem zahtevanih kvalitetnih stopenj, označevanjem blaga po kvalitetah itd.

Da bi lažje razumeli obseg sprememb cen, prilagamo kratek prikaz nekaterih surovin in materialov, ki jih v proizvodnji redno uporabljamo, da bi si lahko vsak posamezen član kolektiva ustvaril predstavbo, kolikšno vsoto denarja predstavlja jo te spremembe cen. Prikazane so cene po pogodbi za leto 1973 in primerjava s cenami, veljavnimi v mesecu marcu 1974:

Lakirnica borovniške mizarne

Zap. št.	Enota mere	Sortiment	Cena 1973	Cena 1974	Indeks
1.	m ³	bukovi dec. elementi	2100,00	3500	166,7
2.	m ²	lesonit	6,80	12,00—18,00	265,0
3.	m ³	bukove vez. plošče	2860,00	5400,00—5800,00	150,0
4.	kom	kljuka »Nanos«, velika	9,60	13,35	139,1
5.	kg	nitrolak 6810 H+6825	10,25	18,50	180,5
6.	kg	nitrorazredčilo 6901, 6904	6,20	13,00—14,50	233,9
7.	kg	laneni firnež	7,70	23,20	223,1
8.	kg	nitrolak 8603	10,45	19,80	189,5
9.	kg	polmat po vzorcu	10,24	19,00	185,5
10.	kg	nitrorazredčilo D 6904	6,21	14,50	233,5
11.	kom	cilinder vložki	25,20	32,20	127,8
12.	kom	pergamin havana	8,30	14,20	171,0
13.		odpadni papir	3,80	4,80	126,3
14.		staničevina (celulozna vrata 5 kg)	51,00	77,00	151,0
15.		valovita lepenka	2,60	7,15	275,0
16.		kartoni 450/450/260	10,20	16,95	166,1
17.		kartoni 430/430/325	7,20	9,40	130,5
18.		kartoni 425/425/325	10,85	20,20	186,1
19.		kartoni 510/450/200	12,10	14,95	123,5

Prikazani so le nekateri primeri spremenjenih cen zaradi ilustracije stanja na nabavnem trgu. Prikazani odstotki seveda niso poprečna vrednost dviga cen. Od količine posameznih materialov, ob upoštevanju spremenjenih cen pa je odvisna višina potrebnih obratnih sredstev.

Pri prodaji je prodajna situacija težavna zaradi istih vzrokov. Povišanje cen nabavljenih surovin in materialov povzroča draženje izdelkov, kljub prizadevanju kolektiva, da dvigne storilnost do možne višine.

Ugotavljamo pa, da je razmerje izdelavnih stroškov v primerjavi z materialnimi stroški v kalkulaciji nekega izdelka zelo neugodna v korist izdelavnih stroškov, tako da sprememba res znižanega izdelavnega časa malo vpliva na znižane prodajne cene.

Cene izvoznih izdelkov — stolov, smo v letu 1973 menjavali petkrat in s tem dosegli poprečno 50 % povišanje prodajnih cen. Gledano samo

s prodajnega stališča, je to odličen uspeh, vendar na sliko, gledano z dohodka, pokvari še večji dvig cen na nabavnem področju. Trenutno smo pred dilemo, kako najprimerneje sforsirati rešitev izvoznih težav.

Možne bi bile tri rešitve:

— uspeti pri zvišanju prodajnih cen,

— znižanje cen surovinam in materialom,

— uspeti pri izposlovanju državnih subvencij za izvoz.

Izgledi so slabi, vendar moramo s prizadevanjem nadaljevati.

Na domačem trgu smo cenovne probleme reševati z uvajanjem novih izdelkov ter z izdelavo izdelkov po naročilu, kjer smo lahko formirali cene po dogovoru, vendar moramo pripomniti, da zadnje čase zadevamo ob nesoglasje kupcev, ki niso pripravljeni plačati zahtevanih cen. Gradbena podjetja so delno v

enakem položaju, ker gradijo stanovanja po naročilu, ko so cene po m² stanovanjske enote pogodbeno dogovorjene vnaprej. Vsaka sprememba cene jim povzroča enake težave kot nam, ko se srečajo s končnim potrošnikom, to je tistim, ki mora zahtevano ceno plačati.

Teoretično smo torej v prilično nezavidljivem položaju, vendar smo doslej uspeli rešiti težave na relativno ugoden način. Prepričani smo, da bomo to uspeli tudi to pot, moramo pa biti pripravljeni na hitre akcije in na še tesnejše sodelovanje, pa uspeh ne bo izostal.

Razgovor z delegatom

Tov. Drašler, znano nam je, da si bil kot delegat na 7. kongresu ZKS in prosim, ker sem prepričan, da bo zanimalo tudi ostale naše delavce, da mi odgovoriš na nekaj vprašanj o tvojih vtisih s kongresa.

Katere funkcije si kot član ZK do sedaj opravljal oziroma jih še opravljaš?

Član ZK sem od leta 1961. Po tem času sem opravljal več funkcij, naj navedem le nekatere:

— dve leti sem bil predsednik mladine v podjetju, dvakrat sem bil že predsednik DS, bil sem tudi izvoljen za sekretarja OO ZK, kakor tudi za predsednika sindikalne organizacije,

— aktivno pa sem delal oziroma še vedno delam v družbenopolitičnih organizacijah v občini, kjer sem član občinskega sindikalnega sveta

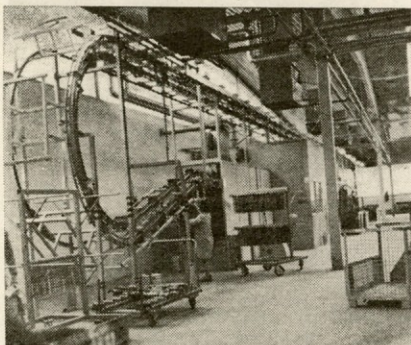
in član konference SZDL. Izvoljen sem pa tudi za delegata v družbeno-politični zbor pri občinski skupščini.

Kako si sprejel vest, da si določen za delegata za 7. kongres ZKS?

Delno sem bil presenečen, ker sem že prej slišal, da sem predlagan med drugimi tudi jaz za delegata. Vendar točno še nisem vedel, da bom tudi res izvoljen. Ko sem pa zvedel, da sem izvoljen za delegata, sem se zavedal, da mi je s tem izkazano zaupanje in priznanje. Zavedal sem se tudi, da sem s tem sprejel tudi veliko odgovornost kot član ZK, pred delavci in partijo.

Ali si aktivno sodeloval v predkongresni dejavnosti?

Da, že kot član osnovne organizacije ZK LIKO pri razpravi o osnut-

Lakirnica verdske stolarne

ku resolucije, pa tudi kasneje pri razgovori na osnovni organizaciji ZK krajevne skupnosti Borovnica, ko so me poklicali kot delegata.

Kakšen je tvoj vtis s kongresa?

Vtis sem imel, da se je na kongresu zelo odprto razpravljalo o problemih, kakor tudi pri sprejemanju sklepov oziroma obveznosti za bodoče delo partije. Vsi delegati na kongresu, kakor tudi gostje smo razprave aktivno spremljali, ker so delegati v razpravah navajali dejanske probleme in nakazovali tudi konkretne rešitve, kar je razvidno tudi v sprejetih resolucijah.

Ali si na kongresu aktivno sodeloval v razpravi?

Ne, ker bi se moral na razpravo predhodno pripraviti. Aktivno pa sem spremljal tako razpravo na plenarni seji, kakor tudi razpravo v komisiji za »družbenoekonomska vprašanja in politični sistem«.

Ali imaš kot delegat sedaj po kongresu katere obveznosti?

Da, ker je pred partijo in delavce 7. kongres postavil naloge, ki še posebej obvezujejo nas komuniste, da se dosledno borimo za doseganje ciljev, začrtanih v sprejetih resolucijah.

Novi samoupravni organi

TOZD Tovarna vrat
Borovnica

TOZD Parketarna Verd

SDS, Skupne službe
podjetja

Delavski svet podjetja

Gerdina Ciril
Gerdina Milena
Lešnjak Janez
Molek Stanka
Martinčič Franko
Nagode Janez
Spanič Jože
Terner Štefka
Turk Marcel

Grampovčnik Marija
Gurnik Franc
Majerle Zora
Oblak Jurij
Radošek Kristina
Rihar Majda
Sluga Heda
Trček Janez
Urh Stane

Pivk Jože
dipl. inž. Pungerčič Oli
Rom Franciška

Delavski svet TOZD,
SDS

Brož Stane
Dobrovoljc Marjan
Grmek Antonija
Kovačič Jože
Kržič Anton
Lenarčič Anton
Lešnik Majda
Merlak Milena
Mičič Marija
Martinšek Milka
Martinčič Franko
Palčič Peter
Stržinar Angelca
Soklič Rado
Suhadolnik Franci
Urh Ivan
Zalar Metka
Drašler Antonija

Bevčič Nadja
Bizjak Joži
Grampovčnik Marija
Gutnik Franc
Janež Herman
Kajtna Srečo
Kuhar Anica
Leskovec Pavla
Lončar Nada
Levec Franc
Majerle Zora
Mesec Ivana
Muratagić Asim
Mrlak Betka
Oblak Joži
Oblak Jurij
Urh Stane
Voljč Marko

Gornjak Marjan
Kržič Marko
Pivk Jože
Pivk Mara
Pečkaj Matija
Rom Franciška
Sedlar Henrik

Svet delavske kontrole
— podjetju

Kovač Janez
Pristavec Cvetka
Zalar Metka

Gutnik Franc
Istenič Marko
inž. Tušar Andrej

Celarc Vera
Strelec Franc
Sedlar Henrik

— TOZD
— SDS

Eržen Marinka
Kovač Janez
Pristavec Cveta
Zalar Metka
Žerjav Franc

Gutnik Franc
Kozjek Ciril
Oblak Jure
Simnovčič Silvo
inž. Tušar Andrej

Celarc Vera
Klančar Vlado
Rom Franciška
Strelec Franc
Sedlar Henrik

Odbor za medsebojna
razmerja

— podjetju

Kržič Anton
Sučević Ivanka
Turšič Iva

Garafolj Ciril
Novak Cirila
Rizman Anton

Strelec Franc

— TOZD
— SDS

Hrovatin Rada
Korošec Ivan
Kržič Anton
Lampret Fani
Turk Marcelj
Trček Valentin
Telban Marjan

Dobrovoljc Štefan
Gorjanc Marinka
Istenič Angela
Kogovšek Zvonka
Pušnik Vilibald
Rizman Anton
Seljak Marija

TOZD Tovarna vrat
Borovnica

TOZD Parketarna Verd

SDS, Skupne službe
podjetja

Odbor za proizvodnjo
in razvoj
— podjetja

Eržen Rudi
Gabrijel Peter
Nagode Janez

Istenič Marko
Levec Janez
inž. Tušar Andrej

dipl. inž. Pungerčič Oli

— TOZD

Mavec Anton
Novak Franc
Ofentavšek Janez
Pristavec Francka
Telban Jože
Trček Marija
Zust Anton

Istenič Marko
Knapič Anton
Levec Janez
Martinšek Ana
Rizman Anton
Spalevič Mile
Vidmar Ana

Odbor za reševanje
sporov
— podjetje

Svete Ivan
Suhadolnik Božo
Turk Marcel

Istenič Marko
Knapič Stane
Pušnik Vilibald

Ogrin Rado

Odbor za izrekanje
ukrepov
— TOZD

Gerdina Franc
Hrovatin Ivan
Košir Ciril
Merlak Milena
Novak Srečo
Pristavec Anka
Trček Tine

Dobrovoljc Niko
Kraljič Cvetka
Kozjak Ciril
Nalič Slobodanka
Otrin Manca
Otrin Ignac
Petrovčič Peter

Člani delegacije za zbor
združenega dela
SO Vrhnika

Brenčič Franc
Dobrovoljc Marjan
Gerdina Ciril
Nanžek Stefan
Kocjančič Vlado
Lešnjak Janez
Mazi Cvetka
Šivic Ivan
Turk Marcel

Brenčič Milka
Fortuna Danilo
Knapič Stane
Oblak Jurij
Ogrin Franci
Pušnik Vilibald
Rihar Majda
Trček Janez
Urh Stane

Maksimovič Pavla
dipl. inž. Naveršnik Joži
Pavlovčič Ivan
Rom Frančiška
Sedlar Henrik
Sajovic Anton
Weixler Miro

Šport in rekreacija

V svetu dobivata šport in rekreacija vedno več ljubiteljev in aktivnih članov. Ta sprememba pa je posledica današnjega hitrega tempa življenja, ki je polno živčne napetosti. Delovni človek pa si želi zato sprostitev in razvedrila, kar pa mu nudijo razne vrste rekreacije. Zato se v večjih mestih ustanavljajo razne trim steze, ki vključujejo vedno več članov.

Potreba po rekreaciji se pojavlja tudi v delovnih organizacijah. Šport ne deluje samo kot razgibavanje in sprostitev, ampak združuje ljudi, vpliva na dobre medsebojne odnose in daje delovnim ljudem elan do dela ter s tem povečuje produktivnost.

Tudi v našem podjetju si delovni človek želi malo razvedrila in rekreacije. Zato je naloga sindikalne organizacije, da vključi čim večje število svojih članov v razne vrste rekreacije, kot so kegljanje, streljanje, šah, odbojka, nogomet, balinanje, namizni tenis itd. To nalogo opravlja sindikat že vrsto let, vendar v zelo skromni obliki. Organizira in se udeležuje redno Lesariade, to je tekmovanje v raznih disciplinah med lesnimi podjetji v Sloveniji. Tudi v letošnjem letu se bo naše podjetje udeležilo lesariade. S tem v zvezi je koordinacijski odbor sindikata na drugi seji določil komisijo za športno dejavnost ter ji dal nalogo, da napravi plan dela in plan stroškov za leto 1974. Člani komisije so predložili plan stroškov konferenci osnovnih organizacij sindikata podjetja. Konferenca je načelno potrdila in sprejela plan stroškov, vendar pa mora komisija pred dokončno odločitvijo, ki jo bo dal delavski svet podjetja, napraviti popis vseh športnih rekvizitov in športne opreme, ki je bila že nabavljena v preteklih letih.

Letošnjo lesariado bi moralo izpeljati podjetje STOL Kamnik. Ker pa omenjeno podjetje nima dovolj sredstev, so kandidature umaknili. Tako je poslovno združenje LES Ljubljana ostalo brez kandidata. Ker svojih sredstev nima nobeno podjetje, kakor tudi ne PZ LES Ljubljana, je upravni odbor PZ LES na seji 12. aprila letos sprejel sklep, da se letošnje športne igre lesnih delavcev ne izvedejo v dosednji obliki, ampak naj bi tekmovanje organiziralo več podjetij na različnih mestih. Tako bi se izognili velikim stroškom, ker bi vsako podjetje izvedlo po eno panogo in stroške nosilo samo. Glede na to, da upravni odbor ni določil, katero podjetje bi letos izvedlo tekmovanje, so se sestali

S premorom je ponovno izšlo glasilo »Naše delo«, za katerega želimo, da bi v bodoče izhajalo kolikor mogoče redno. To pa ni edina želja! Nedvoumno si vsi želimo, da bi bilo glasilo privlačno za vsakogar in, da bi vsak bralec v njem našel nekaj, kar ga še posebej zanima. To pa lahko dosežemo le z vašim sodelovanjem, z vašimi prispevki in z vašimi predlogi. Ko boste razmišljali o tem, da bi kaj napisali, se takoj odločite in napišite, pa čeprav mislite, da prispevek oblikovno ni tak kot si to želite. Z vašim sodelovanjem bomo prispevke tudi uredili.

Še nekaj vam želimo povedati: ali ne bi bila dobrodošla v našem glasilu tudi rubrika z naslovom: »Vprašanje sledi odgovor«. V tej rubriki bi objavljali vaša vprašanja ne glede na to iz kakšnega področja so, vsak lahko vpraša vse, kar želi zvedeti, mi pa bi skupaj z vprašanjem objavili tudi odgovor. Pričakujemo torej vaših vprašanj!

Uredniški odbor

1. seja novega delavskega sveta TOZD Parketarna Verd

športni delavci večjih lesnih podjetij dne 22. aprila. Na seji so ugotovili, da je upravni odbor nepravilno odločil, da naj se izvede tekmovanje ločeno, ker je glavni namen lesariade v tem, da se delovni ljudje sestanejo, se pogovorijo in tudi tekmujejo med seboj.

Sprejet je bil sklep, da se lesariada izvede na enem kraju in po možnosti v enem dnevu. Ker pa tako tekmovanje zahteva veliko igrišč in strokovnega osebja, je to mogoče izvesti le v večjih krajih Slovenije.

Za letošnjo lesariado so se predstavniki lesnih podjetij odločili, da organizacijo tekmovanja izvede športni klub Slovan iz Ljubljane. Tekmovanje bo 14. septembra na igriščih v Kodeljevem. Predračun športnega kluba Slovan bo ožja komisija pregledala ter nato v razpisu objavila višino štartnine. Komisija bo tudi zahtevala od organizatorjev tekmovanja, da se lesariada izvrši v enem dnevu.

Naše podjetje se bo udeležilo športnih iger lesnih podjetij s sedmimi ekipami:

streljanje: moški, ženske
kegljanje: moški, ženske
šah: moški
balinanje: moški
nogomet: moški

Komisija za športno dejavnost je poleg disciplin določila tudi vodje vsake discipline, ki bi naj pred lesariado izvedli predtekmovanje ter tako izbrali najboljše člane našega kolektiva za vsako panogo.

Za posamezne športne panoge so zadolženi:

streljanje: Franc Gutnik, Parketarna Verd
kegljanje: Marko Kržič, Skupne službe

šah: Miro Weixler, Skupne službe
balinanje: Rado Soklič, Tovarna vrat Borovnica

nogomet: Franc Drašler, Tovarna vrat Borovnica

Za vsa tekmovanja pa bo sindikat potreboval finančna sredstva za nabavo športne opreme, za treninge, za izbirna tekmovanja ter za samo tekmovanje. Zato je komisija izdelala finančni plan, ki ga bo predložila skupaj s poročilom o že nabavljeni športni opremi delavskega sveta obeh temeljnih organizacij združenega dela v obravnavo in potrditev.

Udeleženci gasilskega tečaja na Verdu

Spoznajmo gasilske aparate

Gasilskih aparatov poznamo več vrst in to po vsebini poljenja, po učinku gašenja, po količini gasilnega sredstva, po načinu gašenja in po namenski uporabi za gašenje raznih vrst požarov. Aparati, ki so najbolj razširjeni in jih je v industriji največ, so sledeči:

Aparat na vodo ali vodno gašenje:

to je najstarejši gasilski aparat, poznamo ga še pod imenom T-14 ali Vh-10. Ločimo ga od ostalih aparatov po vrhnji udarni igli. S tem aparatom lahko gasimo le navadne požare, les, gumo, seno, slamo, papir. Lahko gasimo tudi lahkovnetljive tekočine, ki se z vodo mešajo in pri tem razredčijo.

Takoj, ko opazimo ogenj, vzamemo aparat v roke, ga obrnemo za 180 stopinj, udarimo ob trd predmet na udarno iglo s težo 6 kg, aparat malo stremo in ga držimo pri gašenju obrnjenega. Aparat deluje 55 sekund, dolžina curka pa je 6 m. Aparat ni za gašenje materije, ki je pod napetostjo električnega toka. Pri nizkih temperaturah je nevarnost, da tekočina v aparatu zmrzne in je neuporaben.

Aparat na kemično peno:

ki ga poznamo tudi pod imenom T-15 ali PH-10. Ta aparat nam služi za gašenje lahkovnetljive tekočine. Z njim lahko gasimo tudi navaden ogenj, ne smemo pa gasiti stvari, ki so pod napetostjo električnega toka.

Aparat je po obliki zelo podoben prvemu, le da ima na vrhu namesto udarne igle vijak. Pri uporabi tega aparata delamo sledeče: aparat vzamemo v roko, odvijemo vrhnji vijak do kraja, nato aparat obrnemo za 180 stopinj, ga malo stresemo in usmerimo curek tako, da gorljivo površino prekrijemo. Gasiti začnemo vedno pri zunanem robu in obkrožujemo plamen toliko časa, da ga naposled v sredini zadušimo. Ta aparat je podvržen temperaturnim spremembam in pozimi zmrzne. Dolžina peninega curka je 4—5 m, a čas delovanja 60 sekund.

Aparat na gasilski prah:

ima oznake T-16 ali S in poleg oznake S je še številka, ki označuje količino polnjenja. S tem aparatom lahko gasimo vse stvari, tudi tiste, ki so pod napetostjo električnega toka.

Pri uporabi postavimo aparat poleg sebe in se približamo ognju, ker je domet prahu bolj kratek. Izvlečemo varnostno iglo in pritisnemo na vrhnjo ploščico ter hitro spustimo, počakamo 10 sekund in nato ponovno pritisnemo na vrhnjo ročico z desno roko, z levo pa držimo ročnik pri aparatu. Pri manjših aparatih ni ročnikov.

Pri gašenju usmerimo curek prahu na dpovršino plamena, tako da

preprečimo dostop kisika do gorljive snovi in tako plamen ugasne, pri manjših plamenih pa plamen dobesedno odrežemo od površine. Aparat ni občutljiv na temperaturne spremembe.

Aparat na ogljikov dioksid:

poznamo še pod imenom T-19 ali CO₂. Z njim gasimo vse vrste požarov, tudi pod napetostjo električnega toka. Aparati so različnih velikosti: 3 kg, 5 kg, 10 kg, 30 kg in 2 × 30 kg. Pri uporabi aparat prinesemo v bližino ognja, v levo roko vzamemo ročnik, z desno pa aktiviramo aparat. Pri aparatih, ki so grajeni na zasun z zavojem, jih odvijemo in curek plina usmerimo nad površino plamena tako, da plamen prekrijemo, a pri manjših površinah plamen odrežemo.

Druga vrsta teh aparatov pa ima vgrajen zasun na pritisk. Pri teh moramo najprej izvleči varovalno iglo, nato pritisniti ročico, ki je vgrajena na vrhu aparata.

Čas delovanja je sledeč:

3 kg = 15 sek
10 kg = 40 sek
30 kg = 105 sek
2 × 30 kg = 180 sek

Dolžina curka pri teh aparatih je od 2 do 3 m.

no poslabšanje, kar je lahko videti iz naslednjih podatkov:

a) po številu nezgod (prvo tromesečje 1974)

TOZD	štev. nezgod	index 74/73	ali
Parketarna Verd	18	200	+ 100 %
Tov. vrat Borovn.	14	87,5	— 12,5 %
Skupaj	32	128	+ 28 %

b) po izgubljenih dnevih

TOZD	štev. izgub. dni	index 74/73	ali
Parketarna Verd	412	240	+ 140 %
Tov. vrat Borovn.	102	60	— 40 %
Skupaj	514	150	+ 50 %

c) po delovnih enotah

	Štev. nezgod po TOZD		Štev. izg. dni po TOZD	
	Verd	Borovnica	Verd	Borovnica
Skupaj	18	14	412	102
od tega v DE Mizarzarska (stolarna)	15	9	318	57
žaga	—	1	51	11
vratarna	2	3	31	20
pom. dejavnost	—	—	—	—
upravi TOZD	—	1	—	14
parketarna	1	—	12	—

Iz navedenih podatkov se vidi, da gre za povečanje le na račun TOZD Parketarna Verd, in sicer delovne enote STOLARNA.

Kaj je temu vzrok?

Iz analize nezgod, ki so nastale v tem oddelku, lahko sklepamo, da je osnovni vzrok dejstvo, da imamo v tem oddelku predvsem nove delavce — neizkušene, ki morajo delati na zahtevnejših delovnih mestih, to je lesnoobdelovalnih strojih, pod pritiskom norme in zahtevane kvalitete izdelkov, že od samega začetka zaposlitve. Večina teh delavcev prihaja na delo nespolečiti, saj se eni vozijo iz Ilirske Bistrice, drugi pa, ki živijo v samskem domu, pa zaradi stalnih problemov oziroma motenosti nočnega miru. Največkrat so vzroki nesrečam, da delavci kršijo osnovna navodila za varno delo. Ta pa so sledeča:

— odstranjevanje lesnih odpadkov iz neposredne bližine rezil med obratovanjem,

— neuporaba pomožnih sredstev za delo (potiskačev, primernih šablon itd.),

— neuporaba ali nepravilna uporaba obstoječih zaščitnih naprav,

— neuporaba ali nepravilna uporaba osebnih zaščitnih sredstev,

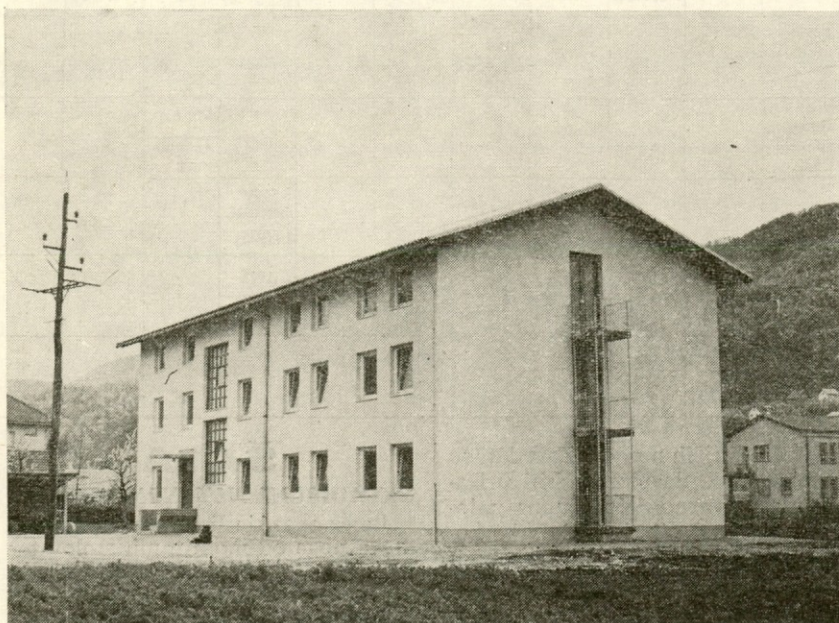
— priprave in druga dela na strojih med obratovanjem,

Nezgode pri delu

Ko ugotavljamo, da smo v prvem tromesečju uspešno poslovali, da smo imeli uspešno prodajo, da smo dosegli dober finančni uspeh itd., pa se po drugi strani premalo spominimo, da bi pri analizi uspehov razpravljali in sprejemali ukrepe za zmanjšanje negativnih vplivov, ki

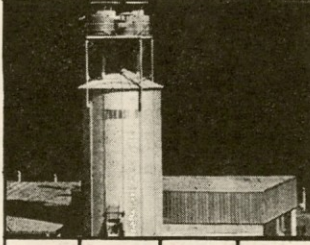
onemogočajo, da bi bil finančni uspeh in sploh poslovanje še uspešnejše.

Eden takih negativnih vplivov so vsekakor nezgode pri delu, ki v prvem tromesečju kažejo predvsem v TOZD Parketarna Verd na občut-

Nov samski dom v Borovnici

Križanka

				TELOVA DRUŠTVO	SKAND. DROBIŽ	ZBIR METEOR. POJAVOV	PRISLOV	POLMER	AM. VES. UPRAVA	1, 18, 15 ČRKA ABECEDA	DEJAVNO LESNE INDUST.	MESTO V BOKI	ORIS	SEVERNI JELEN	MEHA ZA BENZIN	REKA V J. AFRIKI
JB	POLJED. ORODJE	LESNO TVORIVO	HRAST ŠTEVNIK					AVŽLA RASTL. SEBICNEŽ								
GLOBAL				PODOB	GAZNAKA ZA MILION					ELEKT. M. ENOTA ZAPOR. ČRKA				ALUMINIJ REZKO		
VRSTA ŽITA					HERCEG. NADUTJE			IND. BIR TRBOVLJE TUJE Ž. IME					OSEBNI ZAJMEK SAVOČ. TOLJUV			PERZIJ. DENAR. ENOTA
NERODA						UTRIP						IGRAL. KARTA LATINJ. JAZ			DELOVNA SKUPINA	
REKA V SIBIRIJ						AVSTR. SMUČAR TONY	SELEN TUJE Ž. IME			CVETNI SOK						
ZAJMEK			ŠKATLA							UGASKI						
ANTINIJ			KAJNOV BRAT POMLAD. MESEC					LJUDSKA MILICA	MESTO NA HRVAT.	RAZSOD- NIKI						
ADRIA - AVIO PROMET				SKAND. M. IME SKLADAT. GOBEC						VOKAL		AVT. GZJ. NEMČIJE BESEDA BREZ HVAL.		ILJUVČIN ORGAN VIDA		
SEVER		ZLOMI OVOJ								MIENČ ANDREJ VEHOD				OROZEN VIKTOR ŽIV. IND. V KAMNIKU		ALKOH. PIJAČA
PRIMA- GAN								SMOTEK PREKOP							RIM. 5 IZREK	
RIM. PEŠNIK					DEL TELESA IZOBRAŽ. USTANOV					YABOKI HIŠE IGRALKA INGE						
M. IME						GORSKA PLANOTA RIMSKO: 50									ŠTEVNIK HČERIN MOŽ	
IVAN TAVČAR			KRMIL ITALJ. REKA						LJ. VOJNI ODSEK VALJEVO					ZVEZA KOMUN. JUŽOSL.		
BRZAVA TIBETU						LETALO								Ž. IME NIČ		
VERSKA PODOBA						NAČRT					KOPNO OBDANO Z VODO					

— transport, zlaganje in razkladanje nestabilnih zložajev, ne da bi podvzeli varnostne ukrepe,

— podcenjevanje nevarnosti itd.

Iz teh nekaj navedenih najpogostejših napak, lahko vidimo, da kaj moramo biti pozorni pri opravljanju dela na svojih delovnih mestih, če želimo obvarovati sebe in svoje

sodelavce hujših nezgod. Zavedati se moramo tudi, da morajo biti prizadevanja za varno delo skupna naloga vseh zaposlenih, kajti le tako bomo dosegli znižanje in odpravo vseh hujših nezgod in s tem prispevali k še večjemu delovnemu uspehu in istočasno si bomo ohranili zdravje in delovne sposobnosti.

ŠALA

SKLADIŠČNA NATANČNOST

Janez opazuje Franceta, kako preštevava noge od montiranih stolov ter ga vpraša, zakaj tako preštevava.

»Na ta način dobim natančno število stolov, ko delim s 4, se mora iziti. Če se ne izide, vem, da sem se zmotil.«